

som den første paa Listen. Derved opstaar der et ejendommeligt System, som baade har væsentlige Fordele, men ogsaa adskillige Svagheder, og det er dem, man har fæstet sig saa meget ved ved Forhandlingerne om denne Sag, og som jo ogsaa det nye Forslags Ophavsmand saa ubetinget har haft Øje for.

Naar man har betegnet det som en Svaghed, at der indenfor Listen ved denne Dannelse af den kommer en Kamp mellem selve dem, der bejler til Vælgerne fra samme Parti, og at Kampen altsaa ikke udelukkende koncentrerer sig i Kampen mod andre Partier, saa er det imidlertid efter min Opfattelse fejlagtigt at betegne det, at der for saa vidt opstaar en Kappelstrid indenfor Listen, som en Fejl ved dette System. Det er ikke Ordningens Svaghed, men Spørgsmaalet er, om denne Kappelstrid indenfor Listen er organiseret paa den rigtige Maade, og navnlig om den ikke, saaledes som den er organiseret for Tiden, medfører Afgørelser af en Tilfældighed, som ikke svarer til Vælgernes Hensigt. Dette er en anden Sag, og der ligger efter min Mening Svagheden i det nuværende System: at noget, som i Virkeligheden ikke har været Vælgernes Hensigt med deres Stemmeafgivning, kan indtræffe, at en lille Kreds kan overrumple et stort Antal, medens det store Antal meget let, hvis det havde haft Forudviden om, at en saadan Overrumpling kunde tænkes at ville finde Sted, kunde have afværget den. Jeg tænker her paa det Valg, som er blevet saa klassisk i saa Henseende, det, hvor Hr. Jensen-Sønderup gik ud af Rigsdagen ved, at der fandt en saadan uanet Bevægelse Sted indenfor Listen. Hvis man havde vidst paa Forhaand, at den vilde forekomme, er jeg ikke i Tvivl om, at Tilhængerne af Hr. Jensen-Sønderup let vilde have kunnet tilvejebringe en Modvægt mod denne Bevægelse paa anden Maade. Altsaa, det er Organiseringen af Kappelstriden indenfor Listen, som ikke er tilstrækkelig. Selve dette, at Vælgerne faar Adgang til mellem flere af samme Parti at udpege den, som de maatte foretrække for andre, kan aldrig blive en Fejl set fra Vælgernes Synspunkt og kan derfor heller ikke blive en Fejl fra Rigsdagens Synspunkt, som just maa hvile paa Ønsket om, at Vælgerne kan udpege dem, som de mener bør træde ind i Rigsdagen paa deres Vegne. En bedre Organisation kan efter min Mening, hvad jeg ofte har paavist og derfor ikke her skal komme nærmere ind paa, finde Sted ved, at man indenfor Omraadet af de af samme Parti opstillede Kandi-

dater indfører den frie Ret til Nummerering og saa eventuelt kombinerer denne med en Partiliste, saaledes at Afkald paa Nummerering betyder, at man accepterer Partilisten. I saa Fald vil man have givet Partiet eller Sammenslutningen, hvad der tilkommer den, og den enkelte Vælger, hvad der tilkommer ham, og saa vil Kappelstriden ikke faa nogen Karakter af Illoyalitet, hverken fra den enkelte Kandidats eller fra Vælgernes Side. Det vilde blive den virkelige Kappelstrid indenfor Partiet og Vælgernes Udkaaring af den, der mener bør gaa fremmest. Naar man har sagt, at man tror ikke paa denne Nummererings Gennemførlighed i det danske Folk, skal jeg herom kun gentage, hvad jeg har sagt, at det er at underkende det danske Folks Evne til at forstaa en simpel og naturlig Ting, og henvise til, at dette System er gennemført med største Lethed baade for Vælgerne og for Valgbestyrelserne ved deres Opgørelse i Irland, som vi ikke har Grund til at antage skulde staa højere i folkelig Henseende end den danske Vælgerbefolkning.

Ved Behandlingen i Valglovskommissionen naaede det store Flertal af dens Medlemmer til det Resultat, at hvis man ikke kunde gennemføre et ubegrænset Antal flydende Tillægsmandater, saa var Kombinationen af Valg i Enmandskredse med Forholdstalsvalg ikke tilraadelig, og endvidere, at hvis man skulde indskrænke Antallet af Kredsmandater til ned under 90, saa vilde det, som Kredsvalget skulde tilsigte, forringes i en saadan Grad, at der ingen Betydning var deri. Der var i øvrigt heller ikke fra den Side, som endnu troede paa Kombinationen, nogen Tilbøjelighed til at gaa ned under 90. Man gik som bekendt til 100, medens det foreliggende Forslag gaar til 80. Ministeren har hverken fulgt Valglovskommissionens Flertal eller dets Mindretal, han har lagt de forskellige Forsøg til Side, som man der har arbejdet med, og er gaaet sine egne Veje. Dette skal jeg ikke laste ham for, thi det var rimeligt ogsaa efter det Forsøg, som hans Parti havde gjort, og som ikke var tilfredsstillende, at prøve, om man kunde finde en anden Udvej. Det blev sagt her af det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, at det Forsøg, som Hr. Jensen-Sønderup havde gjort for at finde en Løsning, var at foretrække for det nu forelagte. Jeg kan godt se, hvor denne Løsning har sine Fortrin, men den er utvivlsomt paa andre Punkter ringere end den nu foreslaaede. Der var navnlig den Ejendommelighed ved